

3865/24 a 8425/30 zabývajících se výkladem stejně znějícího ustanovení § 23 odst. 5 živn. řádu platného v zemích České a Moravskoslezské, dospěl nss k závěru, že podle živn. zákona č. 259/1924 Sb. je nedostatek místní potřeby dostatečným důvodem i pro odepření povolení ke zřízení vedlejšího závodu koncesované živnosti podle § 22 bodu 5 živn. zákona. Opačný názor stížnosti je nesprávný.

Otázka, zda místní potřeba pro zřízení vedlejšího závodu živnosti stěžující si společnosti ve Svalavě je dána či ne, jest otázka skutková, kterou nss nemůže přezkoumávat po věcné stránce, jsa podle § 6 odst. 1 zákona o nss č. 164/1937 Sb. vázán skutkovou podstatou, již žal. úřad vzal za základ svého rozhodnutí. Přezkoumávat nař. rozhodnutí v tomto směru může nss jen po formální stránce, zda totiž netrpí nějakou podstatnou vadou řízení uvedenou v § 6 odst. 2 cit. zákona. V tomto směru brojí stížnost předem proti správnosti zjištění žal. úřadu, že o bezpečnost osob a věcí ve Svalavě je dostatečně postaráno místní četnickou stanicí a obecními policejními orgány; jde tedy o to, zda měl žal. úřad pro uvedené zjištění dostatečný podklad ve spisech. Tu sluší uvést, že vládní komisař obce Svalavy oznámil okr. úřadu ve Svalavě ve zprávě z 9. listopadu 1933, že by se snad doporučovalo zřízení pobočného podniku, o který jde, se zřetelem na rozlehlost obce Svalavy a časté krádeže v obchodech a domácnostech. S touto zprávou je v odporu výše zmíněné zjištění žal. úřadu, a má proto stížnost pravdu, když tvrdí, že na něm žal. úřad nař. rozhodnutí založiti nemohl. Rovněž je souhlasiti se stížností v tom, že pro otázku místní potřeby vedlejšího závodu stěžující si firmy ve Svalavě je zcela bez významu, že společnost L. může chrániti svůj majetek svými zaměstnanci, neboť pro posouzení místní potřeby určitého živnostenského podniku může býti jedině rozhodným, zda pro zboží nebo služby, jež tvoří předmět tohoto podniku, jsou v místě zákazníci či ne. Při zodpovědění otázky, je-li místní potřeba dána či ne, nepadá na váhu, zda snad ukojení potřeby, jemuž živnost má sloužiti, by mohli zákazníci obstarati pro sebe sami. Opačný názor žal. úřadu se zakládá na nesprávném výkladu zákona.

Z těchto důvodů musilo býti nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zákona o nss č. 164/1937 Sb.

Č. 14.001.

Spolkové právo. — Řízení správní. — Řízení před nss: I. Doručení nař. rozhodnutí st-li není nezbytným předpokladem stížnosti k nss a jurisdikce tohoto soudu. — II. Vlád. nař. č. 465/1920 Sb. je dosud platnou právní normou, i když snad motiv pro jeho vydání během času odpadl. — III. Rozhodnutí min. vnitra podle § 2 odst. 1 nebo 5 vládn. nař. č. 465/1920 Sb. stává se účinným vůči straně teprve, když jí bylo doručeno.

(Nález ze 7. prosince 1937 č. 6291/35-5.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 10.327/33, ad II. Boh. A 5636/26.

Věc: Firma Auerspergská sodovkárna, společnost s r. o. ve Vlašimi, proti rozh. min. vnitřní v Praze z 31. ledna 1931 a z 11. září 1935 o snížení kmenového kapitálu.

Výrok: Naříkané rozhodnutí z 11. září 1935 se zrušuje, v ostatním se stížnost zamítá.

Důvody: Přípisem z 31. ledna 1931 oznámilo min. vnitřní kraj. soudu v Táboře k přípisu z 20. prosince 1930, že nečiní námitek proti zápisu Auerspergské sodovkárny, společnosti s r. o. ve Vlašimi, do obchodního rejstříku, vyhrazuje si toliko podle § 2 odst. 4 vlád. nař. z 27. července 1920 č. 465 Sb., aby soud — dříve než do obchodního rejstříku zapíše případné budoucí změny společenské smlouvy, týkající se předmětu podniku nebo výše kmenového kapitálu, — vyžádal si podle § 2 odst. 5 cit. vlád. nař. svolení min. vnitřní.

Přípisem z 31. července 1935 předložil kraj. soud v Táboře, poukazuje na vlád. nař. z 27. července 1920 č. 465 Sb., min. vnitřní opis žádosti stěžující si firmy, aby do obchodního rejstříku byla zapsána změna společenské smlouvy, podle které se snižuje kmenový kapitál z 200.000 Kč na 40.000 Kč.

Přípisem z 11. září 1935 oznámilo min. vnitřní kraj. soudu v Táboře, že, vyžádavši si mínění zúč. ministerstev, nemůže souhlasit se zápisem snížení kmenového kapitálu stěžující si společnosti s r. o. na 40.000 Kč, usneseného na valné hromadě společníků z 12. února 1935, ježto z důvodů národohospodářských nelze připustiti, aby do obchodního rejstříku byly zapisovány společnosti s kmenovým kapitálem menším než 200.000 Kč.

Na obě uvedená rozhodnutí min. vnitřní je podána stížnost, o níž nss uvážil toto:

Rozhodnutí min. vnitřní z 31. ledna 1931 bere stížnost v odpor potud, pokud si v něm toto min. vyhradilo, aby dříve než soud zapíše do obchodního rejstříku případné budoucí změny společenské smlouvy, týkající se předmětu podniku nebo výše kmenového kapitálu stěžující si společnosti, vyžádal si podle § 2 odst. 5 vlád. nař. č. 465/1920 Sb. svolení min. vnitřní. Toto rozhodnutí je podle názoru stížnosti zmatečné proto, že stěžující si společnost nebyla o něm vůbec vyrozuměna. Tato námitka je neodůvodněná, neboť — jak nss již opětovně vyslovil, tak na př. v nálezu Boh. A 10.327/33 — doručení nař. rozhodnutí není nezbytným předpokladem stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu a jurisdikce tohoto soudu. Doručení má ovšem význam pro běh lhůty k podání stížnosti k nss. Pokud rozhodnutí nebylo doručeno, nezačíná tato lhůta běžeti a nemůže tedy uplynouti. Jestliže však st-1, dovědév se jiným způsobem o obsahu rozhodnutí, podal proti němu stížnost přes to, že mu nebylo ještě doručeno, dává tím najevo, že se domáhá přezkoumání onoho rozhodnutí. Když stížnost byla podána, nemůže nss spatřovati v nedoručení nař. rozhodnutí podstatnou vadu, pro kterou by bylo lze zrušiti nař. rozhodnutí podle § 6 zákona o nss č. 164/1937 Sb.

Nezákonné jest uvedené rozhodnutí min. vnitra podle názoru stížnosti proto, že se opírá o vlád. nař. č. 465/1920 Sb., jež bylo vydáno na základě zákona č. 337/1920 Sb. toliko na dobu mimořádných poměrů, které byly způsobeny v podnikání hospodářském válkou a přechodem z válečného do mírového hospodářství. Takové mimořádné poměry nebyly již v době vydání nař. rozhodnutí a nemá tudíž toto rozhodnutí zákonného podkladu. Tato námitka je neodůvodněná. Dokud vlád. nař. č. 465/1920 Sb. nebylo výslovně zrušeno, zůstává v platnosti a rozhodnutí úřadu se nestává nezákonným, když snad motiv pro vydání oné normy během času odpadl (srov. Boh. A 5636/26).

Nejvyšší správní soud, shledav stížnost neodůvodněnou, pokud směřuje proti rozhodnutí min. vnitra z 31. ledna 1931, obrátil zřetel k námitce, ve které se tvrdí, že žal. úřad nemohl vydati rozhodnutí z 11. září 1935, poněvadž se opírá o rozhodnutí z 31. ledna 1931, toto však 11. září 1935 nemělo proti straně právního účinku. V tomto směru je stížnost odůvodněná.

Zamýšlenou změnu společenské smlouvy společnosti s r. o., jakož i zamýšlené snížení kmenového kapitálu je podle § 2 posl. odstavce vlád. nař. č. 465/1920 Sb. min. vnitra oprávněno bráti v odpor jen tehdy, když jde o společnost s r. o., k jejímuž zápisu do obchodního rejstříku dalo min. vnitra souhlas jen podmíněčně. Takový podmíněčný souhlas min. vnitra k zápisu stěžující si společnosti do obchodního rejstříku tu však v době vydání rozhodnutí z 11. září 1935 nebyl, neboť rozhodnutí z 31. ledna 1931, obsahující tento podmíněčný souhlas, nebylo stěžující si společnosti vůbec doručeno; společnost dověděla se o tomto rozhodnutí min. teprve z rozhodnutí vrch. soudu v Praze ze 16. října 1935. Podle toho nebylo rozhodnutí z 31. ledna 1931 v době vydání rozhodnutí z 11. září 1935 právně účinné vůči stěžující si společnosti, nemělo tedy min. vnitra pro vydání rozhodnutí z 11. září 1935 právní základ potřebný podle § 2 vlád. nař. č. 465/1920 Sb.; toto rozhodnutí musilo proto být zrušeno podle § 7 zákona o nss č. 164/1937 Sb.

K námitce odvodního spisu žal. úřadu, že vlád. nař. č. 465/1920 Sb. nenařizuje min. vnitra, aby o svém rozhodnutí podle § 2 odst. 1 nebo odst. 5 vyrozumělo přímo společnost, resp. žadatele o zápis do obchodního rejstříku, nýbrž dává jen min. vnitra právo, aby do určité lhůty vneslo proti požadovanému zápisu do obchodního rejstříku námitky u příslušného rejstříkového soudu, sluší uvést, že rozhodnutí úřadu, které svým obsahem působí na práva strany, stává se vůči straně účinným zpravidla teprve, když bylo straně doručeno (§ 72 vlád. nař. č. 8/1928 Sb.). Jestliže žal. úřad intimoval své rozhodnutí pořadem rejstříkového soudu, jde tento způsob intimace na vrub žal. úřadu.

Č. 14.002.

Š k o l s t v í: * Nemajetný vydržovatel církevní školy lidové v zemi Slovenské nemá stíhatelného nároku, aby státní školská správa mu poskytla podle zák. čl. XXVII:1907 a XVI:1913 státní podporu ve výši po-